

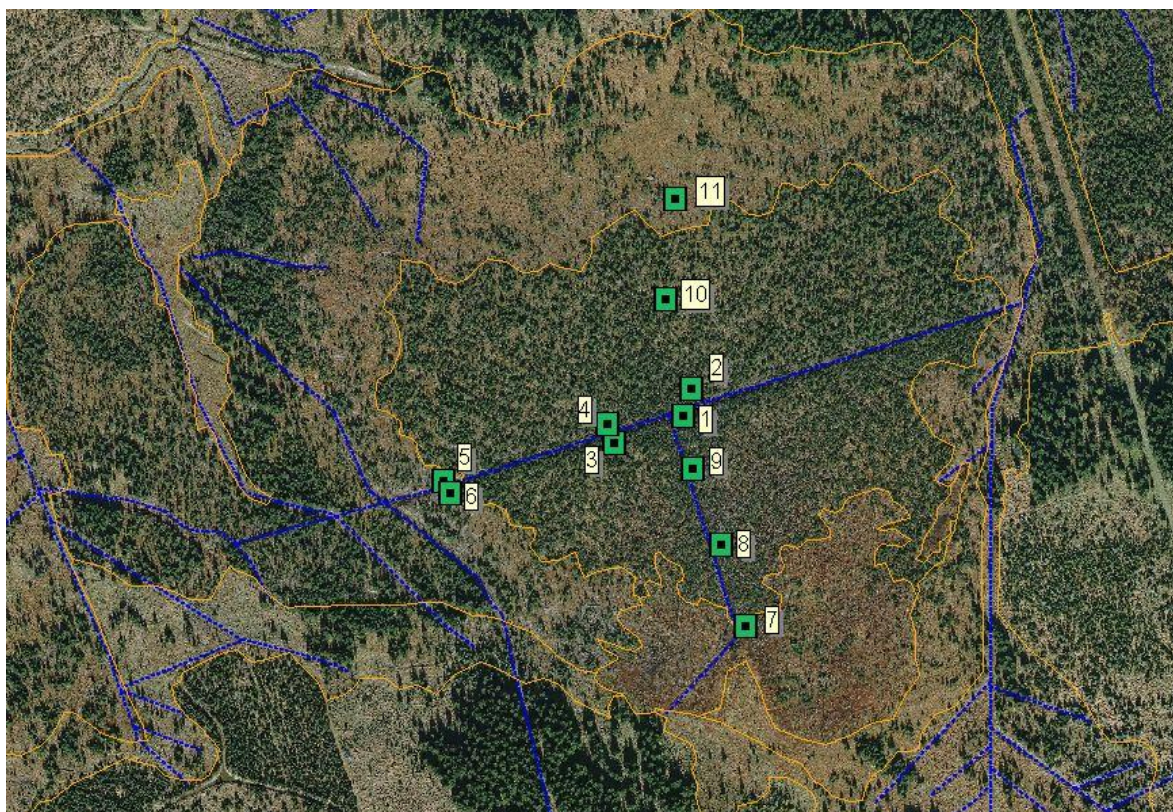
Vytyčení trvalých monitorovacích ploch na rašeliništi Pod Jelení horou

Z důvodu zachycení nynějšího stavu vegetace a monitorování případných změn po provedení revitalizačních opatření byl na vybrané lokalitě v rámci zadaného území vytvořen systém trvalých ploch pro monitoring vegetace. Celkem bylo vymezeno 12 monitorovacích ploch o velikosti 5 x 5 m. Plochy byly vymezeny jako transekty od kraje do středu rašeliniště tak, aby byly zachyceno jak odvodněné tak neodvodněné území. Všechny plochy byly zaměřeny GPS, vytyčeny v terénu pomocí geodetických značek, vyfotografovány a byl zde proveden fyocenologický zápis ve formě fytoocenologického snímku.

Při výběru byly zohledněny následující skutečnosti:

- monitoring je prováděn na odvodněném narušeném rašeliništi s předpokladem realizace revitalizačních opatření
- monitoring vegetace je provázán se souběžným monitoringem vodních poměrů
- zahrnuje co možná nejvíce základních typů rašeliništní vegetace
- zahrnuje nejcenější typy vrchovištní vegetace – otevřené plochy a porosty borovice rašelinné

Obrázek č. 1 Rozmístění monitorovacích ploch v jihovýchodním laloku rašeliniště Pod Jelení horou

Monitorovací plocha č. 1

Lokalizace:	N 50°29,756'; E 13°12,145'
Přesnost GPS při zaměření:	+/- 4 m
Popis:	klečový porost 4 m od melioračního kanálu v poloze nad kanálem, mechové i bylinné patro má z důvodu vlivu odvodnění sníženou pokryvnost, disturbance zvěří
Fotografie:	2 m vně přes Z roh směrem ke středu plochy
Velikost:	5 x 5 m
Datum zápisu:	2.11.2011
Typ vegetace:	as. <i>Vaccinium uliginosi</i> - <i>Pinetum mugo</i>
Celková pokryvnost:	95%
Pokryvnost E2:	50%
Pokryvnost E1:	40%
Pokryvnost E0	30%

E2:

Pinus x pseudopumilio 3

Picea abies 1

E1:

Eriophorum vaginatum 2b

Oxycoccus palustris 2a

Empetrum nigrum 2a

Vaccinium myrtillus 2a

Vaccinium uliginosum 2a

Vaccinium vitis-idaea 2a

Calluna vulgaris 1

Eriophorum angustifolium +

Carex canescens +

Molinia coerulea +

E0:

Sphagnum cuspidatum 2a

Sphagnum fallax 2a

Sphagnum girgensohnii 2a

Sphagnum rusowii 2a

Cladonia sp. 1

Dicranum sp. +

Monitorovací plocha č. 2

Lokalizace:	N 50°29,763'; E 13°12,146'
Přesnost GPS při zaměření:	+/- 4 m
Popis:	rozvolněný klečový porost 5 m od melioračního kanálu v poloze pod kanálem, disturbance zvěří
Fotografie:	2 m vně přes S roh směrem ke středu plochy
Velikost:	5 x 5 m
Datum zápisu:	2.11.2011
Typ vegetace:	as. <i>Vaccinium uliginosi</i> - <i>Pinetum mugo</i> , v náznacích as. <i>Andromeda polyfoliae</i> - <i>Sphagnetum magellanicum</i>
Celková pokryvnost:	92%
Pokryvnost E2:	40%
Pokryvnost E1:	60%
Pokryvnost E0	20%

E2:

Pinus x pseudopumilio 3

E1:

Eriophorum vaginatum 2b

Empetrum nigrum 2b

Vaccinium myrtillus 2a

Vaccinium vitis-idaea 2a

Oxycoccus palustris 1

Eriophorum angustifolium 1

Molinia coerulea 1

Carex canescens +

Calluna vulgaris +

Pinus x pseudopumilio r

Juncus effusus r

Avenella flexuosa r

E0:

Sphagnum fallax 2a

Sphagnum rusowii 2a

Sphagnum cuspidatum +

Sphagnum girgensohnii +

Sphagnum rubellum +

Mylia anomala +

Cladonia sp. +

Dicranum sp. +

Pleurozium schreberi r

Monitorovací plocha č. 3

Lokalizace:	N 50°29,740'; E 13°12,101'
Přesnost GPS při zaměření:	+/- 4 m
Popis:	zapojený klečový porost 4 m od melioračního kanálu v poloze nad kanálem, mechové i bylinné patro má z důvodu vlivu odvodnění sníženou pokryvnost, disturbance zvěří
Fotografie:	1 m vně přes okraj od S směrem ke středu plochy
Velikost:	5 x 5 m
Datum zápisu:	2.11.2011
Typ vegetace:	as. <i>Vaccinium uliginosi</i> - <i>Pinetum mugo</i>
Celková pokryvnost:	85%
Pokryvnost E2:	35%
Pokryvnost E1:	35%
Pokryvnost E0	10%

E2:

Pinus x pseudopumilio 3

E1:

Empetrum nigrum 2b

Vaccinium myrtillus 2a

Vaccinium vitis-idaea 1

Eriophorum vaginatum 1

Molinia coerulea +

Vaccinium uliginosum +

Carex canescens +

Picea abies 1

Pinus x pseudopumilio +

Juncus effusus r

E0:

Sphagnum rusowii 2a

Sphagnum fallax 1

Sphagnum girgensohnii +

Cladonia sp. +

Dicranum sp. +

Monitorovací plocha č. 4

Lokalizace:	N 50°29,745'; E 13°12,087'
Přesnost GPS při zaměření:	+ - 4 m
Popis:	zapojený klečový porost 4 m od melioračního kanálu v poloze pod kanálem, disturbance zvěří
Fotografie:	1 m vně přes V roh JVV směrem do středu plochy
Velikost:	5 x 5 m
Datum zápisu:	2.11.2011
Typ vegetace:	as. <i>Vaccinium uliginosi</i> - <i>Pinetum mugo</i>
Celková pokryvnost:	95%
Pokryvnost E2:	35%
Pokryvnost E1:	60%
Pokryvnost E0	25%

E2:

Pinus x pseudopumilio 3

Picea abies 1

E1:

Eriophorum vaginatum 3

Empetrum nigrum 2b

Vaccinium myrtillus 2b

Vaccinium vitis-idaea 1

Carex canescens 1

Oxycoccus palustris +

Molinia coerulea +

Pinus x pseudopumilio +

Juncus effusus +

Agrostis sp. +

Dryopteris carthusiana r

Betula cf. *carpatica* r

E0:

Sphagnum rusowii 2a

Sphagnum fallax 2a

Sphagnum girgensohnii +

Cladonia sp. +

Dicranum sp. +

Ptilidium ciliare +

Sphagnum cuspidatum r

Myrica anomala r

Monitorovací plocha č. 5

Lokalizace:	N 50°29,710'; E 13°11,975'
Přesnost GPS při zaměření:	+/- 4 m
Popis:	iniciální stadium rašelinné smrčiny po rozpadu stromového patra, 3 m od melioračního kanálu v poloze pod kanálem, silně ochuzené mechové patro z důvodu snížené hladiny vody, rozvoj nezastíněného bylinného patra
Fotografie:	2 m vně přes Z roh směrem do středu plochy
Velikost:	5 x 5 m
Datum zápisu:	2.11.2011
Typ vegetace:	as. <i>Sphagno-Picetum</i>
Celková pokryvnost:	70%
Pokryvnost E2:	20%
Pokryvnost E1:	50%
Pokryvnost E0	5%

E2:

Picea abies 2a

Pinus x pseudopumilio 1

E1:

Molinia coerulea 2a

Vaccinium myrtillus 2a

Empetrum nigrum 2a

Vaccinium vitis-idaea 2a

Eriophorum vaginatum +

Calluna vulgaris 1

Sorbus aucuparia r

Avenella flexuosa r

E0:

Sphagnum rusowii 1

Sphagnum fallax 1

Sphagnum girgensohnii +

Polytrichum formosum r

Cladonia sp. +

Monitorovací plocha č. 6

Lokalizace:	N 50°29,702'; E 13°11,986'
Přesnost GPS při zaměření:	+/- 4 m
Popis:	iniciální stadium rašelinné smrčiny po rozpadu stromového patra, 3 m od melioračního kanálu v poloze nad kanálem, silně ochuzené mechové patro z důvodu snížené hladiny vody, rozvoj nezastíněného bylinného patra
Fotografie:	2 m vně přes Z roh směrem do středu plochy
Velikost:	5 x 5 m
Datum zápisu:	2.11.2011
Typ vegetace:	as. <i>Sphagno-Picetum</i>
Celková pokryvnost:	75%
Pokryvnost E2:	4%
Pokryvnost E1:	65%
Pokryvnost E0	10%

E2:

Pinus x pseudopumilio 1

E1:

Molinia coerulea 2b

Vaccinium myrtillus 2b

Empetrum nigrum 2a

Vaccinium vitis-idaea 2a

Eriophorum vaginatum 1

Avenella flexuosa 1

Pinus x pseudopumilio +

Sorbus aucuparia r

Galium saxatile r

E0:

Sphagnum rusowii 2a

Sphagnum fallax 1

Polytrichum formosum 1

Cladonia sp. 1

Monitorovací plocha č. 7

Lokalizace:	N 50°29,660'; E 13°12,207'
Přesnost GPS při zaměření:	+/- 2 m
Popis:	otevřené rašeliniště v „horním laggu“ - smrkový řídkoles, převaha šlenkové vegetace, 2 m od mělkého melioračního kanálu v poloze vedle kanálu, udržuje se vysoká hladina vody
Fotografie:	2 m vně přes Z roh směrem do středu plochy
Velikost:	5 x 5 m
Datum zápisu:	4.11.2011
Typ vegetace:	sv. <i>Sphagnion cuspidati</i>
Celková pokryvnost:	95%
Pokryvnost E2:	1%
Pokryvnost E1:	65%
Pokryvnost E0	55%

E2:
Pinus x pseudopumilio +
Picea abies r

E1:
Eriophorum angustifolium 3
Molinia coerulea 2b
Oxycoccus palustris 2a
Calluna vulgaris 1

Eriophorum vaginatum +
Vaccinium uliginosum +
Drosera rotundifolia r

E0:
Sphagnum fallax 4
Polytrichum commune 1
Sphagnum cuspidatum 1

Monitorovací plocha č. 8

Lokalizace:	N 50°29,706'; E 13°12,174'
Přesnost GPS při zaměření:	+/- 5 m
Popis:	silně zvodnělé porosty rašelinné kleče na okraji „horního laggu“, kombinace šlenkové vegetace a kleče, 3 m od mělkého melioračního kanálu v poloze vedle kanálu, udržuje se vysoká hladina vody, disturbance zvěří
Fotografie:	2 m vně přes JZ okraj směrem do středu plochy
Velikost:	5 x 5 m
Datum zápisu:	4.11.2011
Typ vegetace:	sv. <i>Sphagnion cuspidati</i> a as. <i>Vaccinium uliginosi</i> - <i>Pinetum mugo</i>
Celková pokryvnost:	70%
Pokryvnost E2:	25%
Pokryvnost E1:	50%
Pokryvnost E0	20%

E2:

Pinus x pseudopumilio 2b

E1:

Eriophorum vaginatum 2a

Empetrum nigrum 2a

Eriophorum angustifolium 2a

Molinia coerulea 1

Oxycoccus palustris 1

Calluna vulgaris 1

Vaccinium myrtillus +

E0:

Sphagnum fallax 2b

Sphagnum cuspidatum 1

Sphagnum rusowii 1

Polytrichum formosum r

Mylia anomala +

Cladonia sp. +

Dicranum r

Monitorovací plocha č. 9

Lokalizace:	N 50°29,740'; E 13°12,146'
Přesnost GPS při zaměření:	+/- 4 m
Popis:	zvodnělé porosty rašelinné kleče s drobnými šlenka, 3 m od melioračního kanálu v poloze vedle kanálu, disturbance zvěří
Fotografie:	2 m vně přes V roh směrem do středu plochy
Velikost:	5 x 5 m
Datum zápisu:	4.11.2011
Typ vegetace:	as. <i>Vaccinium uliginosi</i> - <i>Pinetum mugo</i> a sv. <i>Sphagnion cuspidati</i>
Celková pokryvnost:	85%
Pokryvnost E2:	20%
Pokryvnost E1:	50%
Pokryvnost E0	30%

E2:

Pinus x pseudopumilio 2b

E1:

Eriophorum vaginatum 2b

Eriophorum angustifolium 2a

Carex canescens 2a

Empetrum nigrum 1

Molinia coerulea 1

Oxycoccus palustris 1

Vaccinium myrtillus 1

Calluna vulgaris +

Pinus x pseudopumilio +

Vaccinium vitis-idaea +

Drosera rotundifolia r

E0:

Sphagnum fallax 2b

Sphagnum cuspidatum 2a

Sphagnum rusowii 2a

Polytrichum commune 1

Warnstorfia fluitans r

Dicranella cerviculata r

Dicranum r

Monitorovací plocha č. 10

Lokalizace:	N 50°29,778'; E 13°12,138'
Přesnost GPS při zaměření:	+/- 3 m
Popis:	rozvolnělé porosty rašelinné kleče, 35 m od melioračního kanálu v poloze pod kanálem, disturbance zvěří
Fotografie:	2 m vně přes J roh směrem do středu plochy
Velikost:	5 x 5 m
Datum zápisu:	4.11.2011
Typ vegetace:	as. <i>Vaccinium uliginosi</i> - <i>Pinetum mugo</i>
Celková pokryvnost:	90%
Pokryvnost E2:	8%
Pokryvnost E1:	45%
Pokryvnost E0	45%

E2:

Pinus x pseudopumilio 2a

Picea abies +

E1:

Eriophorum vaginatum 2a

Eriophorum angustifolium 2a

Vaccinium myrtillus 2a

Empetrum nigrum 2a

Carex canescens 2a

Molinia coerulea +

Oxycoccus palustris 1

Pinus x pseudopumilio +

Vaccinium vitis-idaea +

Juncus filiformis r

E0:

Sphagnum fallax 2b

Sphagnum rusowii 2b

Sphagnum cuspidatum 1

Polytrichum commune 1

Cladonia sp. +

Sphagnum fimbriatum r

Polytrichum formosum r

Dicranella cerviculata r

Dicranum r

Monitorovací plocha č. 11

Lokalizace:	N 50°29,824'; E 13°12,174'
Přesnost GPS při zaměření:	+/- 4 m
Popis:	rozvolnělé porosty rašelinné kleče přecházející do smrkových porstů ve stadiu rozpadu, vzdálené od melioračního kanálu, disturbance zvěří
Fotografie:	2 m vně přes JV stranu směrem do středu plochy
Velikost:	5 x 5 m
Datum zápisu:	4.11.2011
Typ vegetace:	as. <i>Vaccinium uliginosi</i> - <i>Pinetum mugo</i>
Celková pokryvnost:	91%
Pokryvnost E2:	4%
Pokryvnost E1:	60%
Pokryvnost E0	30%

E2:

Pinus x pseudopumilio 1

E1:

Eriophorum vaginatum 3

Calluna vulgaris 1

Vaccinium myrtillus 1

Empetrum nigrum 1

Molinia coerulea 1

Oxycoccus palustris 1

Carex canescens +

Pinus x pseudopumilio +

Vaccinium vitis-idaea +

Pinus x pseudopumilio r

Picea abies r

E0:

Sphagnum fallax 2a

Sphagnum rusowii 2a

Sphagnum cuspidatum 1

Cladonia sp. +

Dicranum sp. +

Monitorovací plocha č. 12

Lokalizace:	N 50°29,900'; E 13°12,219'
Přesnost GPS při zaměření:	+ - 4 m
Popis:	iniciální stadium rašelinné smrčiny po rozpadu stromového patra, spodní lagg asi již mimo vliv meliorací, rozvoj nezastíněného bylinného patra
Fotografie:	2 m vně přes JZ stranu směrem do středu plochy
Velikost:	5 x 5 m
Datum zápisu:	4.11.2011
Typ vegetace:	as. <i>Sphagno-Picetum</i>
Celková pokryvnost:	96%
Pokryvnost E2:	4%
Pokryvnost E1:	65%
Pokryvnost E0	55%

E2:

Picea abies 1

E1:

Eriophorum vaginatum 3

Molinia coerulea 2a

Oxycoccus palustris 1

Vaccinium myrtillus 1

Vaccinium vitis-idaea +

Carex nigra +

Empetrum nigrum +

E0:

Sphagnum fallax 2b

Sphagnum rusowii 2b

Sphagnum cuspidatum 1

Cladonia sp. r

Diskuze

Sebraná data z monitorovacích ploch budou sloužit především jako podklad pro vyhodnocení změn po revitalizaci lokality. Již nyní lze ale predikovat postup některých procesů bez ohledu na realizaci revitalizace. Na plochách s původním významným zastoupením smrku (MP č. 5,6,11,12) bude docházet k **uchycování semenáčů smrku** a dalších dřevin (jeřáb, bříza) které budou postupně odrůstat. Odrůstání smrku i jiných dřevin bude ale závislé na aktuálních stavech jelení zvěře, která vytváří zvláště v zimním období na všechny dřeviny enormní tlak. V případě významného snížení stavů je možné očekávat **regeneraci poškozených keřů rašelinné kleče** na plochách MP č. 1, 2, 3, 4, 8, 9, 10. Následně bude docházet k **zastínění bylinného a mechového patra**, sníží se tím jeho pokryvnost. **Bylinné a mechové patro ale bude naopak zarůstat** nyní pravidelně disturbované plochy jeleních stezek. V případě realizace revitalizačních opatření lze očekávat zvýšení průměrné hladiny vody v monitorovacích plochách v blízkosti melioračních kanálů (MP č. 1,2,3,4,5,6,7,8,9) a zmenšení vlivu extrémních přísušků. To bude mít za následek **stabilizaci a rozšíření mechového patra** (především r. *Sphagnum*, *Warnstorfia*) a **snížení zastoupení druhů preferujících kolísání vodního sloupce** (*Molinia coerulea*, *Carex canescens*, *Juncus effusus*, *Dicranella cerviculata*). Zvýšení hladiny vody může v první fázi vést i k odumření některých jedinců rašelinné kleče, ty však budou rychle nahrazeny novými semenáčky s adaptovaným kořenovým systémem.